

HORIZONT 2025/4

Migrációkutató Intézet

Tárik Mészár – Dobó Géza: **Változások a nyugat-balkáni migrációs útvonalon**

2025. 04. 22.

Tárik Mészár – Dobó Géza: Változások a nyugat-balkáni migrációs útvonalon

BEVEZETÉS

A nyugat-balkáni migrációs útvonal¹ az egyik legfontosabb út azok számára, akik a Közel-Keletről, Észak-Afrikából és Dél-Ázsiából igyekeznek eljutni az Európai Unió területére. Az elmúlt évtizedben a migrációs nyomást tekintve jelentős változásokon ment keresztül a régió, amelyet a globális és regionális fejlemények egyaránt alakítottak.

A 2015-ös migrációs válság idején a Nyugat-Balkán az egyik fő tranzitzóna volt a Szíriából, Afganisztánból és Irakból érkező menedékkérők számára. A következő években az Európai Unió és a nyugat-balkáni országok különböző intézkedésekkel – határvédelmi szigorításokkal, visszatoloncolási megállapodásokkal és nemzetközi együttműködésekkel – igyekeztek csökkenteni az irreguláris érkezések számát.

Az intenzív rendészeti intézkedések és a politikai szigorítások ellenére a migráció továbbra is jelentős kihívást jelent, különösen Magyarország és a szomszédos országok határvidékein. A változó körülményekhez az embercsempész-hálózatok is rugalmasan alkalmazkodnak, és új útvonalakat, valamint módszereket dolgoznak ki a hatóságok megkerülése érdekében. Viszont a kialakult helyzet a helyi közösségekre fokozott terhet ró, amely a mindennapi élet számos aspektusára hatással van.

TARTALMI KERETEK ÉS A KUTATÁS CÉLJAI

A tanulmány célja, hogy részletesen bemutassa a nyugat-balkáni migrációs útvonallal kapcsolatos változásokat.

ABSZTRAKT

A Migrációkutató Intézet munkatársai 2025 márciusában a magyar–szerb határ magyarországi szakaszán végeztek terepkutatást, mely során információt gyűjtöttek az irreguláris migrációval kapcsolatos legújabb trendekről. Az embercsempész-hálózatok rugalmasan reagálnak a változásokra, új útvonalakat és módszereket alkalmaznak, például drónokkal végzett felderítést és az akadályok különböző trükkökkel való megkerülését. Megállapításra került, hogy 2023 végétől a szerb hatóságok szigorított fellépése miatt a Magyarországra irányuló illegális belépések száma visszaesett, de a migráció helyi közösségekre gyakorolt hatása továbbra is jelentős: komoly biztonsági, gazdasági és társadalmi kihívásokat generál, amik mind a bűnüldöző szervekre, mind a határ közelében élőkre is nyomást gyakorolnak. A kutatás átfogó képet nyújt a legfrissebb migrációs trendekről, kvantitatív és kvalitatív elemzésekkel alátámasztva.

¹ A Frontex meghatározása szerint „a nyugat-balkáni útvonal Bulgáriát, Romániát, Magyarországot és Horvátországot érinti a nyugat-balkáni régió országainak szárazföldi határainál”. Lásd: FRONTEX 2025a.

Az elemzés középpontjában a migrációs trendek alakulása áll, kiemelt figyelmet fordítva az útvonal módosulásaira, az embercsempész-hálózatok tevékenységére és a határvédelmi intézkedések hatékonyságára. Továbbá megvizsgáljuk a migránsok helyzetét és a helyi lakosságra gyakorolt hatásokat.

A kutatás három fő szempont mentén szerveződik. A migrációs trendek vizsgálatakor ismertetjük az érkezők számában bekövetkezett változásokat az elmúlt tíz év adatai alapján. Kiemelt figyelmet szentelünk az embercsempész-hálózatok működésének, valamint részletes képet nyújtunk a helyi lakosság érintettségéről.

Ez utóbbi érdekében a helyi közösségek reakcióit és a migráció rájuk gyakorolt hatásait elemezzük, beleértve a közbiztonságot, a gazdasági és szociális következményeket, valamint a helyiek és a migránsok közötti interakciókat. A terepkutatásainkon gyűjtött információk révén igyekszünk pontos képet nyújtani a magyar–szerb határon kialakult migrációs helyzetről.

A kutatás célja, hogy objektív és adatvezérelt módon tárja fel a nyugat-balkáni migrációs útvonal jelenlegi körülményeit és jövőbeli kilátásait. Az általunk közölt információk által szélesebb kontextusban értékelhetjük a migrációs helyzetet és az illegális bevándorlás politikai következményeit.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket egyaránt alkalmaztunk. A kvalitatív vizsgálat során terepkutatást végeztünk, amelynek részeként interjúkat készítettünk a helyi lakossággal, valamint rendőri vezetőkkel és egyéb határőrizeti szervek képviselőivel. A beszélgetések helyszínei közé tartozott Mórahalom, Ásotthalom, valamint a magyar–szerb határ környéki tanyavilág. A terepszemle során információkat gyűjtöttünk a legújabb tendenciákról, a határőrizeti módszerekről és az embercsempész-hálózatok tevékenységéről.

A kvantitatív elemzés segítségével pedig feldolgoztuk az elmúlt évek migrációval kapcsolatos statisztikai adatait, beleértve az illegális határátlépések számát, összpontosítva a nyugat-balkáni útvonalra. A nemzetközi jelentések és tanulmányok elemzése lehetőséget biztosított arra, hogy összehasonlítsuk a térség migrációs helyzetét más európai útvonalakkal, valamint a globális trendekkel.

A módszertan alkalmazásával igyekeztünk biztosítani, hogy kutatásunk megbízható, sokrétű és az aktuális tényezőket figyelembe vevő elemzést nyújtson a vizsgált témával kapcsolatban.

MIGRÁCIÓS TENDENCIÁK AZ ELMÚLT TÍZ ÉVBEN

Az elmúlt évtizedben több fontos fejlemény történt a térségben a migrációval kapcsolatban.

A 2015–2016-os migrációs válság csúcspontján több mint 764 000, elsősorban Szíriából, Afganisztánból és Irakból érkező irreguláris bevándorló használta a nyugat-balkáni útvonalat, hogy elérje Nyugat-Európát. Továbbá fontos fejlemény volt a 2016. március 18-án létrejött EU–Törökország megállapodás, amelynek célja az volt, hogy csökkentsék az Európába irányuló irreguláris migrációt, különös tekintettel a görög szigeteken keresztül érkező áradatra.^{2,3}

2017–2019 között a helyzet stabilizálódása volt megfigyelhető. Az EU–Törökország paktum megkötését és a fokozott határellenőrzést követően jelentősen mérséklődött a nyugat-balkáni útvonalon keresztül az EU-ba történő illegális határátlépési kísérletek száma. Míg 2016-ban 130 325 próbálkozást regisztráltak, addig 2017-ben már 12 179-et, 2018-ban 5 869-et, 2019-ben pedig 15 152-t.⁴

A Covid–19 világjárvány kezdetben csökkentette a migrációs áramlásokat, de a korlátozások enyhülésével a számok ismét emelkedni kezdtek.⁵ 2020-ban körülbelül 27 000-en, 2021-ben viszont már 62 000-en próbáltak meg az Európai Unió területére jutni a Nyugat-Balkánon keresztül.⁶

Míg 2022-ben és 2023-ban rendkívül sok határátlépési kísérletet regisztráltak (144 197-et és 99 068-at)⁷, addig 2023 vége óta nagy mértékű visszaesés tapasztalható. Ennek egyik oka a szerb hatóságok részéről végbement paradigmaváltás, amelynek következtében 2024-ben már jóval kevesebb irreguláris bevándorló próbált Magyarország területére bejutni. Szerbiában 2023. december 17-én tartottak parlamenti választásokat, amelyre a kormány szigorúbb migrációspolitikai intézkedésekkel készült. Igyekeztek az összes illegálisan érkezett személyt elszállítani a közterületekről, valamint hatékonyabban léptek fel az embercsempészekkel szemben.

² CLEVETT 2023.

³ STATISTA 2025.

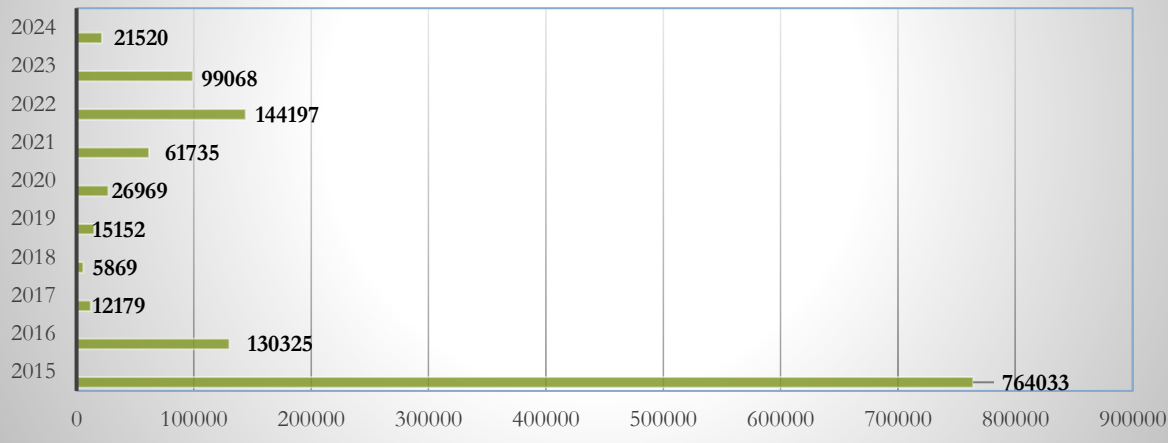
⁴ CLEVETT 2023; ORUC et al. 2020; STATISTA 2025; FRONTEX 2025b.

⁵ DTM 2022.

⁶ STATISTA 2025.

⁷ ORUC et al. 2020; STATISTA 2025.

Az Európai Unióba irányuló illegális határátlépések száma a nyugat-balkáni útvonalon keresztül

1. Ábra Az Európai Unióba irányuló illegális határátlépések száma a nyugat-balkáni útvonalon keresztül 2015–2024 között⁸

A TÉRSÉG ALTERNATÍV ÚTVONALAI

A szerb hatóságok 2023 év végi paradigmaváltása óta egyre nehezebbé vált az illegális határátlépés a szerb–magyar határszakaszon, ami a Nyugat-Balkán térségében található alternatív útvonalak felértékelődéséhez vezetett. A migránsok az északi irány helyett egyre gyakrabban Bosznia-Hercegovinán keresztül próbálnak bejutni az Európai Unió területére. A leggyakrabban használt útvonal a Drina folyón keresztül vezet, amelyen bizonyos vízállási szinteknél akár csónak nélkül is át lehet kelni. Ugyanakkor magasabb vízszint esetén is megkísérlik az átjutást, ami olykor vízbe fulladásos tragédiákkal végződik.⁹ A migránsok miután eléri Bosznia-Hercegovinát, Horvátországon keresztül haladnak tovább, majd Szlovénián át próbálnak eljutni Ausztriába vagy Olaszországba.

Migrációs útvonal	Az illegális határátlépések száma 2024-ben	A növekedés vagy csökkenés százalékos aránya
Nyugat-afrikai	46 877	18%
Nyugat-mediterrán	17 026	1%
Közép-mediterrán	66 766	-59%
Nyugat-balkáni	21 520	-78%
Kelet-mediterrán	69 436	14%

1. Táblázat: Illegális határátlépések a különböző migrációs útvonalakon¹⁰

⁸ ORUC et al. 2020; STATISTA 2025; FRONTEX 2025b.

⁹ BBC 2024.

¹⁰ FRONTEX 2025b.

HORVÁTORSZÁG FOKOZOTTAN ÉRINTETT

Bár 2024-ben általánosságban csökkenő tendencia volt tapasztalható az útvonalon, Horvátországra egyre növekvő nyomás nehezedett, különösen Szerbia és Bosznia-Hercegovina északnyugati térsége felől. Az eltérő adatkezelési módszerek miatt a statisztikák értelmezése körültekintést igényel. Míg az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) a nyugat-balkáni útvonalon körülbelül 21 500 illegális határsértést tartott nyilván, addig a horvát belügyminisztérium csak Horvátországban mintegy 26 500 határátlépést regisztrált 2024 első tíz hónapjában.¹¹ Az ország helyzetét tovább nehezíti, hogy a védelemre szoruló, Bosznia-Hercegovinával közös határszakasza több mint 1 000 kilométer hosszú, szemben a körülbelül 175 kilométeres szerb–magyar határral, amely mentén műszaki határzár húzódik.

2023 első tíz hónapjában nagyjából 1 100 embercsempészt fogtak el a horvát hatóságok, míg 2024 ugyanezen időszakában 1 460-at, ami körülbelül 25%-os növekedést jelentett.¹²

Év	Bűncselekmények száma	Elkövetők száma
2016	156	167
2017	365	321
2018	619	620
2019	946	983
2020	698	692
2021	957	885
2022	914	774
2023	1 499	1 612
2023 (január-október)	1 050	1 099
2024 (január-október)	1 500	1 460

2. Táblázat Az embercsempészettel kapcsolatos bűncselekmények és elkövetők számának alakulása Horvátországban¹³

A 2019 és 2024 között Horvátországban elfogott embercsempészek állampolgársága rendkívül változatos képet mutatott: összesen 82 különböző ország állampolgárai kerültek a rendőrség látókörébe. A legtöbben horvátok (kb. 1 700 fő) és bosnyákok (kb. 760 fő) voltak, őket követték a szerbek (kb. 640 fő), a románok (kb. 480 fő) és az ukránok (kb. 370 fő). A kibocsátó országokból származó embercsempészek közül a legtöbben szíriaiak (kb. 110 fő), pakisztániak (kb. 60 fő) és afgánok (kb. 30 fő) voltak.¹⁴

A horvát rendőrség kutatásai szerint az embercsempészek eltérő társadalmi rétegekből kerülnek ki: többségük vagy a középosztályhoz, vagy az alsóbb, leszakadó rétegekhez tartozik. Sokuk drogfüggő vagy korábban valamilyen bűncselekményt követett el. A

¹¹ DEUTSCHE WELLE 2024.

¹² RH MUP 2024.

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

csempészek egy része járműbérlettel vagy személyszállítással foglalkozik, esetenként autókölcsönzők tulajdonosai vagy alkalmazottai.¹⁵

A horvát belügyminisztérium egy vizsgálat során 1 120 bevándorlóval készített interjúkat, amelyekből kiderült, hogy 25%-uk marokkói, 22%-uk szíriai, 16%-uk afgán származású. A válaszadók 95%-a férfi, és 80%-uk egyedülálló. A migrációs útvonal teljesítéséhez átlagosan 530 napra volt szükségük. Kiderült, hogy több mint 30%-uk már legalább három sikertelen határátlépési kísérleten van túl. A megkérdezettek 58%-a busszal, 26%-a taxival utazott, 30%-uk sátrakban vagy elhagyatott épületekben húzza meg magát. A célországok tekintetében 40%-uk Németországba, 29%-uk Olaszországba, 10%-uk pedig Franciaországba szeretne eljutni.¹⁶

A LEGUTÓBBI TEREPKUTATÁS TAPASZTALATAI ÉS A KÖZELMÚLTBELI VÁLTOZÁSOK

A Migrációkutató Intézet munkatársai 2025 márciusában terepkutatást végeztek a magyar–szerb határ magyar oldalán, mely során rendőri vezetőkkel és helyi polgárokkal készítettek interjúkat. 2025-ben a nyugat-balkáni útvonal továbbra is a migránsok egyik fontos tranzitútvonala, jelentős számú bevándorló érkezik Marokkóból, Afganisztánból, Szíriából, Egyiptomból és Bangladesből. A Miniszterelnöki Kabinetiroda tájékoztatása szerint ebben az évben március 20-ig a déli határszakaszon 3 546 belépési kísérletet regisztráltak.¹⁷

Szembetűnő tendenciát mutat az egyiptomi állampolgárok számának alakulása. Az afrikai arab államból Európába érkezők nagyobb részben a Földközi-tengeren keresztüli utazást részesítik előnyben¹⁸, ám egyre inkább felértékelődnek köreikben a biztonságosabbnak tűnő szárazföldi útvonalak. Az elvándorlásuk legfőképpen a strukturális gazdasági problémákra, az extrém népességnövekedésre, valamint a fiatalok körében mért magas munkanélküliségi rátára (2024-ben 19% körüli)¹⁹ vezethető vissza.

¹⁵ RH MUP 2024.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ MINISZTERELNÖKI KABINETIRODA 2025.

¹⁸ 2024-ben 11 096, míg 2024-ben 4 296 egyiptomi állampolgár érkezett Olaszországba a tengeren keresztül. Lásd: NOVA NEWS 2025; UNHCR 2024.

¹⁹ WORLD BANK GROUP 2024.

Év	Kelet-mediterrán útvonal ²⁰	Közép-mediterrán útvonal ²¹	Nyugat-mediterrán útvonal ²²	Nyugat-afrikai útvonal ²³	Nyugat-balkáni útvonal
2021	22 793	67 724	18 466	22 351	61 735
2022	38 691	105 561	15 134	15 463	144 197
2023	61 092	162 714	16 877	39 673	99 068
2024	69 436	66 766	17 026	46 877	21 520

3. Táblázat: Az Európába irányuló főbb migrációs útvonalakon feljegyzett illegális határátlépési kísérletek száma 2021 és 2024 között²⁴

VÁLTOZÓ MINTÁK A SZERB–MAGYAR HATÁRSZAKASZON IS

Az irreguláris bevándorlók Szerbiába többnyire Észak-Macedóniából, Preševo környékéről érkeznek. Az ott található Lipkovo járásban a zömében albánok lakta területen több generáció óta különböző csempészeti tevékenységgel foglalkozó családok élnek, akik az embercsempészéssel bővítették portfóliójukat. A migránsok kisebb része viszont Koszovón keresztül érkezik.

Azonban változás figyelhető meg a magyar országhatár irányába tartók esetében. Korábban észak felé, kisebb részben tömegközlekedéssel, főleg távolsági buszokkal, nagyobb részben taxival utaztak. Utóbbi alacsonyabb kockázattal járt, ugyanis a migránsok kevésbé voltak szem előtt, a hatóságok pedig nem léptek fel a taxisokkal szemben – nem volt kötelességük utasaikat ellenőrizni, és miután személyfuvarozást végeztek, nem tekintették őket embercsempészeknek. Érdekesség, hogy a taxisok gyakran arab nyelvű névjegykártyákat is osztogattak. Viszont a szerb hatóságok 2023 októberi erőteljes fellépését követően már megszűnt ez a lehetőség, manapság jellemzően jelöletlen járművekkel utaznak. A migránsok jelentős része főképp földutakon érkezik Magyarországra az országhatár közelében lévő, Szabadkát övező erdőségekből. Az embercsempészek Magyarországon az 55-ös számú főúton veszik fel és szállítják tovább őket, jellemzően nyugat felé tartva, majd az 53-as főúton folytathatják az útjukat északi irányba. A másik opció, az 55-ösön keletre haladva az M5-ös autópályára vezet, ahonnan északi irányba haladhatnak tovább.²⁵

²⁰ Az Európai Tanács meghatározása szerint „a kelet-mediterrán útvonalon Görögországon, Cipruson és Bulgárián keresztül érkeznek irreguláris migránsok”. Lásd: EURÓPAI TANÁCS é. n. a.

²¹ Mócsán (2023) leírja, hogy a közép-mediterrán útvonalat használók „Máltára és Olaszországba érkeznek a Közel-Keletről, Dél-Ázsiából, és Afrikából, legfőképp Líbián keresztül”. Lásd: MÓCSÁN 2023.

²² Az Európai Tanács (é. n. b.) meghatározása szerint „A nyugat-mediterrán útvonal azt az útvonalat jelenti, amelyen irreguláris migránsok érkeznek Spanyolországba: mind a Földközi-tengeren keresztül Spanyolországnak az európai kontinensen fekvő részére, mind a szárazföldön keresztül az észak-afrikai Ceuta és Melilla spanyol enklávéiba”. Lásd: EURÓPAI TANÁCS é. n. b.

²³ A nyugat-afrikai útvonal Nyugat-Afrikát (és az északabbra levő részt) köti össze a spanyol Kanári-szigetekkel. Lásd: FRONTEX 2025a.

²⁴ A táblázatban szereplő számok az észlelt illegális határátlépések eseteit mutatják, nem pedig a sikertelen kísérletek számát. Egy személyt többször is regisztrálhatnak, ha több útvonalon is próbálkozik, így az adatok nem az egyénekre, hanem határátlépési eseményekre vonatkoznak. A táblázatban szereplő adatok a következő forrásokból származnak: ORUC et al. 2020; STATISTA 2025; FRONTEX 2025a; FRONTEX 2025b;

²⁵ 24. HU 2025.

A helyiekkel és hatósági személyekkel folytatott beszélgetések során kiderült, hogy az embercsempészek óvatosabbá váltak. A migránsok hosszabb távokat tesznek meg gyalogosan, és inkább távolabbi ponton gyűjtik be őket. Gyakran alacsonyabb rendű utakat is igénybe vesznek, nem csupán aszfaltburkolatúakat, hanem földutakat is.

HUMANITÁRIUS KIHÍVÁSOK

A migránsok jelentős humanitárius kihívásokkal szembesülnek, beleértve az erőszakot, a kizsákmányolást és a visszaéléseket. Sokan kénytelenek a szabadban vagy elhagyatott épületekben aludni, és folyamatosan gondot okoz az alapvető szolgáltatásokhoz és védelemhez való hozzáférés.²⁶ Utóbbi megállapításokat a Migrációkutató Intézet elmúlt években végzett terepkutatásai is alátámasztották, sőt, a legutóbbi, Magyarországon belül végzett információgyűjtés is. A helyiek elmondása szerint a bevándorlók rövid időtartamra, de jellemzően romos épületekben húzzák meg magukat, ami Szerbiában sincs másképp.

Elhagyott ásványtanyai tanya, ahol gyakran irreguláris bevándorlók húzzák meg magukat.

Fotó: Tárík Meszár

CSEMPÉSZHÁLÓZATOK ÉS AZ EMBERCSEMPÉSZEK MÓDSZEREI

A csempészet dinamikájában jelentős változás következett be, egyre szervezettebb és kifinomultabb hálózatok alakultak ki, amelyek alkalmazkodnak a fokozott határellenőrzéshez, és új módszereket találnak a migránsok mozgásának megkönnyítésére. A helyiek elmondása szerint felderítő tevékenység céljából már drónokat is reptetnek Magyarország felett. A bűnözői csoportok efféle „fejlődése” a migránsok számára magasabb költségekhez és a kizsákmányolás kockázatának növekedéséhez vezetett.²⁷

²⁶ IOM 2025.

²⁷ Ibid.

Néhány évvel ezelőtt még alumíniumlétrákon keltek át a legtöbben, azt megelőzően pedig az alagútásás dívott a könnyen ásható, homokos talajban. Utóbbinak a műszaki határzár talajszint alatti megerősítése vetett gátat, míg a létrázás a külső kerítés ipszilon-profilú, úgynevezett hattyúnyakkal történő megerősítését követően szorult háttérbe. Azonban teljes egészében nem hagytak fel a létrák használatával sem, mint arról ottjártunkkor a pengedrótton akadt, fekete ruhafoszlány és gumikesztyű is tanúskodott.²⁸ Jelenleg a műszaki határzárát legtöbben erővágóval metszik át, ami gyorsabb és biztonságosabb, mint a pengedróttal védett – a hattyúnyak kiépítését követően – négy méternél is magasabb kerítésen átmászni. És még ezután is csak az akadály felénél járnak, hiszen a szervizút mögött a kettős kerítésrendszer másik elemén is át kell jutniuk.

A „kerítésen” akadt ruhafoszlányok

Fotó: Tárik Meszár

Az erővágós módszert megkönnyíti az is, hogy ahol a határkerítést erősítő betonvasat korábban már elvágták, a javítását követően már nem is kell újra átvágni: elég, ha erőteljesen belerúgnak, hiszen már attól is elpattannak a rögzítő drótok. A határzárát szenzoros érzékelőkkel is ellátták, amelyek riasztanak, ha megrongálják azokat. Azonban amíg a rendvédelmi erők odaérnek, a bevándorlóknak gyakran sikerül elmenekülniük.

A migránsok egyik gyakran igénybe vett útvonala Ásotthalom külterületén, közvetlenül az országhatár mellett létrehozott „Vaddisznóskerten” át vezet. Egy polgárőr tájékoztatása

²⁸ 24.HU 2025.

szerint az erdős területen gyalogos tempóban haladva nyolc perc alatt lehet átvágni a területen.²⁹ Ráadásul a fák takarása is megkönnyíti az elrejtőzést. A terület másik végén pedig még sűrűbb erdőkben lehet folytatni az utat. A „Vaddisznóskert” kerítését folyamatosan megrongálták, ami miatt a magyar határrendészek arra kényszerültek, hogy egy, a migránsok által hátrahagyott létradarabot építsenek be két oszlop közé, hogy a további károkat elkerülve, inkább ott haladjanak tovább a bevándorlók.

A migránsok által hátrahagyott létra „újrahasznosítása”

Fotó: Dobó Géza

Az elmúlt időszakban egyre gyakoribbá váltak a hatóságokat ért támadások is. Az embercsempészek és segítők főként kövekkel, botokkal és üveggolyókkal támadják a rendvédelmi szerveket, vagy sárral és egyéb anyagokkal fedik le a határzáron felszerelt kamerák optikáját. Terepkutatásunk alkalmával felfigyeltünk arra is, hogy a hatóságok járműveiben komoly károkat okoztak.³⁰ Megszokott látvány, hogy kitört szélvédőkkel és lámpabúrákkal, valamint horpadt karosszérialemezekkel közlekednek. Sok esetben viszont mindez csak a figyelemelterelést szolgálja.³¹ Az embercsempészek egy bevett taktikája, hogy köveket és fahasángokat dobálnak a járőröző határvadászok terepjáróira, elvonva figyelmüket, amíg egy másik migráncsoport a műszaki határzár egy távolabbi pontján próbálkozik az átkeléssel.

²⁹ 24. HU 2025.

³⁰ Ibid.

³¹ PÉNZVÁLTÓ 2022; MARSAT 2022; POLICE.HU 2020.

A határvadászok egy megrongált terepjárója
Fotó: Dobó Géza

Az embercsempész sofőrök mindenféle nációból verbuválódtak, de az utóbbi időben sok volt közöttük a georgiai és a román állampolgár. Az interjúkból kiderült, hogy a magyar csempészek nem igazán próbálkoznak, mivel ők jóval súlyosabb büntetésekre számíthatnak, mint a külföldiek, akiknek csak az országot kell elhagyniuk – feltéve, ha komolyabb bűncselekményt nem követtek el.³²

Az irreguláris bevándorlókat szállító sofőrök a hatóságok elől menekülve gyakran balesetet is okoznak; Ásotthalom környékén ezért nem ritkák az otthagyt autóroncsok. Ezekről a helybeliek jellemzően villámgyorsan lebontják a még értékesíthető alkatrészeket.³³

KÖVETKEZTETÉSEK

Az elmúlt évtizedben a migrációs minták számos tényezőre – többek között a geopolitikai, változásokra és a Covid-19 világjárványra – reagálva alakultak. A jelenlegi helyzetet a változó minták jellemzik. Egyértelmű, hogy az európai és regionális szintű politikai döntések, valamint a határvédelmi intézkedések közvetlen hatással vannak a migrációs áramlásokra. Általános tapasztalatunk, hogy a szigorodó ellenőrzések, az új menekültügyi

³² 24.HU

³³ Ibid.

politikák, valamint az egyes országok közötti eltérő megközelítések befolyásolják a bevándorlók útvonalválasztását és letelepedési lehetőségeit.

A jövőbeni trendeket pedig nagymértékben befolyásolja majd a kibocsátó országokban fennálló gazdasági és politikai helyzet. Megfigyelhető, hogy a harmadik világhoz tartozó országok kríziseinek fokozódásakor az egyes útvonalakon magasabb forgalom tapasztalható.

Legfőbb megállapításunk, hogy a nyugat-balkáni migrációs útvonal továbbra is változékony marad, amely folyamatos alkalmazkodást és gyors reakciót igényel az érintett hatóságoktól. A hatékony migrációkezelés érdekében elengedhetetlen a régió országai közötti együttműködés erősítése, az átfogó politikai és humanitárius megoldások keresése, valamint a migráció kiváltó okainak hosszú távon történő kezelése.

IRODALOMJEGYZÉK

- 24.HU (2025): *Éjjel érkeznek – Riport a déli határról.* 2025. március 30. Forrás: <https://24.hu/belfold/2025/03/30/migracio-asotthalom-deli-hatar-riport/> (Megtekintve: 2025.04.16.)
- BBC (2024): *Najmanje 10 migranata se utopilo a Drini, među njima i beba.* 2024. augusztus 22. Forrás: <https://www.bbc.com/serbian/lat/srbija-69287751> (Megtekintve: 2025.03.27.)
- CLEVETT, Paul (2023): *Western Balkans: Mixed Migration Trends and Dynamics.* Mixed Migration Centre Report, 2023. május. Forrás: https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2023/06/275_Western-Balkans-Report.pdf (Megtekintve: 2025.03.18.)
- DEUTSCHE WELLE (2024): *Nevidljivi migranti u Hrvatskoj.* 2024. december 14. Forrás: <https://www.dw.com/bs/nevidljivi-migranti-u-hrvatskoj/a-71030702> (Megtekintve: 2025.03.27.)
- DTM (2022): *Migration Trends in the Western Balkans in 2022.* IOM Displacement Tracking Matrix. Forrás: https://bih.iom.int/sites/g/files/tmzbdl1076/files/documents/WB_Annual_Report.pdf (Megtekintve: 2025.03.17.)
- EURÓPAI TANÁCS (é. n. a.): *Migrációs áramlások a kelet-mediterrán útvonalon.* Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/eastern-mediterranean-route/> (Megtekintve: 2025.03.23.)
- EURÓPAI TANÁCS (é. n. b.): *Migrációs áramlások a nyugati útvonalakon.* Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/western-routes/#mediterranean> (Megtekintve: 2025.03.26.)
- FRONTEX (2025a): *Irregular border crossings into EU drop sharply in 2024.* Frontex, 2025. január 14. Forrás: <https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/irregular-border-crossings-into-eu-drop-sharply-in-2024-oqpweX> (Megtekintve: 2025.03.21.)
- FRONTEX (2025b): *Migratory Routes.* Forrás: <https://www.frontex.europa.eu/what-we-do/monitoring-and-risk-analysis/migratory-routes/migratory-routes/> (Megtekintve: 2025.03.26.)
- IOM (2025): *Western Balkans — Migrant Mobility Situation Report (Jan 2025).* Forrás: <https://dtm.iom.int/reports/western-balkans-migrant-mobility-situation-report-jan-2025> (Megtekintve: 2025.03.16.)

- MARSAI, Viktor (2022): *A pénzüket védik a migránsok segítői*. Magyar Nemzet, 2022. augusztus 17. Forrás: <https://magyarnemzet.hu/belfold/2022/08/a-penzuket-vedik-a-migransok-segitoi> (Megtekintve: 2025.03.22.)
- MINISZTERELNÖKI KABINETIRODA (2025): *Napi összefoglaló a migrációs válsághelyzettel kapcsolatban*. Nemzetközi Kommunikációért és Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság, 2025. március 20.
- MÓCSÁN, Evelin (2023): *Migrációs helyzet a Földközi-tengeren 2023-ban*. Biztonságpolitika.hu, 2023. szeptember 8. Forrás: <https://biztonsagpolitika.hu/elemezsek/migracios-helyzet-a-foldkozi-tengeren-2023-ban> (Megtekintve: 2025.03.25.)
- NOVA NEWS (2024): *Migrants: Sea arrivals in Italy down almost 60 percent in 2024*. Nova News, 2025. január 1. Forrás: <https://www.agenzianova.com/en/news/migrants-sea-arrivals-in-italy-decreased-by-almost-60-percent-in-2024/> (Megtekintve: 2025.03.20.)
- ORUC, Nermin et al. (2020): *The Western Balkan Migration Route (2015-2019)*. Prague Process, 2020. március. Forrás: <https://www.pragueprocess.eu/en/resources/repository/33-reports/289-the-western-balkan-migration-route-2015-2019/download> (Megtekintve: 2025.03.19.)
- PÉNZVÁLTÓ, Nikolett (2022): *A nyugat-balkáni útvonal – migrációs trendek magyar szemszögből*. Stratégiai Védelmi Kutatóintézet. Elemzések 2022/12. Forrás: https://www.academia.edu/85036150/A_nyugat_balk%C3%A1ni_%C3%BAtvonal_migr%C3%A1ci%C3%B3s_trendek_magyar_szemsz%C3%B6gb%C5%91l (Megtekintve: 2025.03.18.)
- POLICE.HU (2022): *Alagút a magyar-szerb határon*. Police.hu, 2020.június 5. Forrás: <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/hatarrendeszet/alagut-a-szerb-magyar-hataron-fotokkal> (Megtekintve: 2025.03.23.)
- RH MUP(2024): *Boris Novak: Smuggling of Migrants – Croatians Experiences*. 2024. november 26. Zágráb, Liszt Ferenc Intézet: Nyugat-Balkán Konferencia
- RYBARCZYK, Katarzyna (2022): *Migrants meet smugglers in Serbia: Is the Balkan route really closed?* BNE Intellinews, 2022. január 12. Forrás: <https://intellinews.com/migrants-meet-smugglers-in-serbia-is-the-balkan-route-really-closed-231642/> (Megtekintve: 2025.03.17.)
- STATISTA (2025): *Number of illegal border-crossings to the European Union over the Western Balkan route (Croatia, Hungary and Romania) from 2009 to 2023*. Forrás: <https://www.statista.com/statistics/455379/western-balkan-illegal-border-crossing-to-the-eu/> (Megtekintve: 2025.03.20.)

UNHCR (2024): *Italy – Sea Arrivals Dashboard*. Forrás: <https://data.unhcr.org/es/documents/download/107239> (Megtekintve: 2025.03.21.)

WORLD BANK GROUP (2024): *Youth unemployment rate (%), ages 15-24*. Forrás: https://humancapital.worldbank.org/en/indicator/WB_HCP_UNE_2EAP_MF_Y (Megtekintve: 2025.03.21.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. habil. Marsai Viktor

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Tárík Meszár, Dobó Géza, 2025

© Migrációkutató Intézet, 2025

ISSN 2677-1780